

Täysistunto

Torstai 22.3.2018 klo 16.00—18.12

2.3. Suullinen kysymys veronmaksusta Fortum-yhtiössä (Paavo Arhinmäki vas)

Suullinen kysymys SKT 39/2018 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Seuraava kysymys, edustaja Arhinmäki.

Keskustelu

16.46 Paavo Arhinmäki vas: Arvoisa herra puhemies! Tänään aikaisemmin puhuttiin sosiaaliturvaan tehdyistä leikkauksista, jotka ovat olleet kovia. Jotta me pystymme huolehtimaan sosiaaliturvasta ja heikoimmassa asemassa olevista ihmisistä, tarvitsemme myös verotuloja ja tarvitsemme muita tuloja, ja tämän eteen vasemmisto haluaa tehdä töitä.

Valtiolla on arvokasta omistusta, omistamme esimerkiksi energiayhtiö Fortumista enemmistön. Saamme sieltä hyviä osinkoja, joilla pidämme huolta hyvinvointivaltiosta. Mutta yritykset maksavat tuloksestaan myös veroa, ja nyt on käynyt ilmi, että valtion enemmistöomisteinen yhtiö ei maksa verojaan Suomeen vaan käyttää hyväksi yhtiöjärjestelyjä ja EU:n veroparatiisivaltiota.

Arvoisa puhemies! Täytyy kysyä omistajaohjauksesta vastaavalta ministeri Lintilältä: onko oikein, että valtion enemmistöomisteinen yhtiö harjoittaa aggressiivista verosuunnittelua [Puhemies koputtaa] ja tässä ovat kärsijöinä Suomen valtio ja me Suomen kansalaiset?

16.48 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ensinnäkin täytyy sanoa, että Irlanti, johon viittaatte, ei ole veroparatiisivaltio. Se ei ole niitten 17 maan listalla, jotka EU on listannut. [Välihuutoja]

Mutta jos mennään varsinaiseen asiaan, niin Fortumilla on omistus- ja rahoitusjärjestelyjen osalta Irlannissa yksikkö, joka vastaa rahoituspuolesta ja on eriytettyä siellä. Se periaatteessa turvaa sitä, että tämä varsinainen liiketoiminta on turvattu tämän rahoituksen osalta. Se on täysin kansainvälinen järjestely. On hyvin mahdollista, että jos tämä yksikkö olisi ollut Suomessa, niin Fortumin maksama vero Suomeen olisi ollut pienempi kuin se on tällä hetkellä ollut. Eli kyllä Fortum maksaa veronsa Suomeen niiltä osin kuin toimintaa Suomessa on.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Käydään aivan lyhyt jatkokeskustelu. Niitä edustajia pyydän nousemaan ylös, jotka haluavat käyttää vastauspuheenvuoron, ja painamaan V-painiketta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 27/2018 vp

16.49 **Paavo Arhinmäki vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On hämmästyttävää, että hallitus ei näe ongelmaa siinä, että Irlanti esimerkiksi dumpkaa yhteisöveroä saadakseen yrityksiä siirtymään sinne ja maksamaan sinne veroja. Jopa EU-komissio on halunnut puuttua muun muassa Irlannin, Alankomaiden, Belgian, Luxemburgin toimintaan, mutta te olette sitä mieltä, että se on ihan ok, että valtion enemmistöomisteinen yritys käyttää yritysjärjestelyjä, jotta se voi välttää suomalaista yhteisöveroä ja maksaa alemmalla verokannalla Irlantiin. Fortumin suurin omistaja on Suomen valtio, mutta toiseksi suurin omistaja on hallintarekisterit. Näillehän tämä on varsinainen gangster's paradise. Ensimmäin siirretään yhteisövero Irlantiin, jotta voidaan maksaa isompia osinkoja, ja sen jälkeen osingot vielä piilotetaan hallintarekistereihin.

Ensi viikolla, arvoisa ministeri, on Fortumin yhtiökokous vastapäätä eduskuntaa Finlandia-talossa. Nyt kysymyksenä kuuluu: pakkaatko Fortumin osakkeet salkkuun, marsitte yhtiökokoukseen ja [Puhemies koputtaa] lyötte nyrkkiä pöytään: "Veronkierto saa loppua"?

16.50 **Elinkeinoministeri Mika Lintilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Fortum maksaa veronsa siihen maahan, josta tulos syntyy. Tällä perusteella siltä osalta, joka rahoitustoiminnasta tulee, Fortum maksaa Irlantiin veron. Toistan sen: Irlanti ei kuulu EU:n mustalle listalle. Tämä on aivan kansainvälinen yleinen käytäntö tämän rahoituspuolen osalta. En ole menossa yhtiökokoukseen [Paavo Arhinmäki: Sekin vielä! — Naurua] tekemään mitään muutoksia heidän operatiiviseen järjestelyynsä, jonka he ovat tehneet. Julkisuudessa on verrattu vuosia 2005 ja 2017. Fortum on totaalisesti eri yritys, jos vertaillaan vuosia 2005 ja 2017. Sieltä on eriytetty esimerkiksi Neste Oil erilleen, eli tämä vertailu ontuu erittäin pahasti.

16.51 **Satu Hassi vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sekä EU:n komissio että Euroopan parlamentti ovat kiinnittäneet huomiota siihen, että monet EU-maat, joihin kuuluvat muun muassa Irlanti ja Alankomaat, ovat ryhtyneet tarjoamaan palveluksiaan niille kansainvälisille yrityksille, jotka haluavat harjoittaa verokikkailua, verojensa minimointia, hyödyntämällä eri EU-maiden verojärjestelmien välisiä eroja. Olen hyvin hämmästynyt siitä, että nyt tässä eduskunnan istunnossa olette antanut sille tukenne Fortumin osalta. [Paavo Arhinmäki: Käsittämätöntä!] Olisi kiinnostavaa tietää, suhtautuuko hallitus noin yleisesti passiivisesti siihen, että EU:n päätöksenteossa tukittaisiin näitä verokikkailun porsaanreikiä.

Lisäksi ottaisin esille sen, että Finnwatch-järjestö arvioi pari vuotta sitten, että Suomi menetti kaivosyhtiöiden aggressiivisen verosuunnittelun vuoksi vähintään 49 miljoonan euron verotulot vuosina 2011—2014. [Puhemies koputtaa] Aikooko elinkeinoministeri puuttua tähän?

16.52 **Elinkeinoministeri Mika Lintilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin nyt pitää mieltää se, että Fortumilla on erilliset rahoitusyhtiöt nimenomaan liiketoiminnallisista syistä, ei verotuksellisista syistä. Tämä on erittäin normaali käytäntö, [Välihuutoja] ja kyse on nimenomaan siitä, että emoyhtiö suojataan riskeiltä. Tämä on erittäin yleinen käytäntö, [Paavo Arhinmäki: Siltä riskiltä, että joutuu maksamaan veroja!] ja tällä samalla tavalla Fortum on toiminut.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 27/2018 vp

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Vielä edustaja Harakka ja siihen ministerin vastaus.

16.53 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Onhan tämä nyt hävytöntä, että valtion omistama yhtiö pimittää valtion verotuloja, ja vielä hämmästyttävämpää on se, että ministeri puolustelee tätä menettelyä. Jos hallitus haluaa olla vähääkään uskottava aggressiivisen verosuunnittelun suitsimisessa, se ei voi sallia sitä, että Fortum ohjaa huomattavat voitot Irlantiin ja Belgiaan, missä sillä on kokonaiset viisi työntekijää. Mitä liiketoimintaa tämä tällainen on olevinaan?

Fortumin aggressiivinen verosuunnittelu on vienyt Suomen valtion verorahoja 100 miljoonaa euroa joka vuosi. Äskettäin Fortumille määrättiin 150 miljoonan euron sakot veronkierrosta Ruotsissa. Ministeri Lintilä, onko todellakin niin, että te ette aio millään tavalla puuttua tähän vuosikausia jatkuneeseen vahingontekoon ja verotulojen välttelyyn, johon valtionyhtiö syyllistyy?

16.54 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten sanoin, kyse on täysin liiketoiminnallisesta syystä, ei aggressiivisesta [Välihuutoja vasemmalta] verotuksellisesta syystä. Lähtökohta on se, että tämä rahoituksellinen toiminta tehdään nimenomaan Fortumin emoyhtiön riskien vähentämiseksi. [Timo Harakka: Viisi!] Ja kuten olen toistanut täällä useamman kerran, tämä on erittäin yleinen kansainvälinen käytäntö suurissa yhtiöissä.

Kysymyksen käsittely päättyi.